

și il ajută pe Paris să o răpească pe Elena, soția lui Menelau craiul, despre care se spunea că este cea mai frumoasă făptură omenească.

Celealte zeițe băgară zâzanie⁸ printre craii elenilor și unii sărără să îl ajute pe Menelau, iar alții pe Paris. Și se încinse așa o bătălie între acești crai, de ținu zece ani de zile!

Aceasta este povestea mărului învățăbirii, căruia astăzi îi zicem mărul discordiei și din care s-a născut vestitul război din Troia.

⁸ A băga zâzanie = a provoca cearță.

Labirintul și firul Ariadnei

Iată niște vorbe pe care le auziți destul de des, dragii moșului nepoței și nepoțele. Aceste vorbe le întrebuițează cărturarii, când vor să arate vreo încurcătură în care se rătăcește cineva sau când cade cineva în vreo zăpăceală de unde n-ar ști cum să iasă, dacă n-ar avea firul Ariadnei.

Eu m-am tot apucat să vă îndrug verzi și uscate⁹, și mulți dintre dumneavoastră or fi râzând de s-or fi strâmbând de neprinciperea mea de a vă povesti lucruri nepovestite. Mulți vor fi știind mai multe decât mine. Cu atât mai bine pentru domniile lor, și cu atât mai rău pentru mine. Dar vor fi iarăși mulți care nu știu ce vorbe mai sunt și acelea, Labirint și Firul Ariadnei. Ei, vezi, pentru aceștia scriu eu și, prin urmare, îmi iau inima în dinți și încep.

În vremea veche, veche de demult, era un crai pe nume Minos, care domnea în ostrovul¹⁰ Creta, una dintre țările grecești. Acest crai avea o jivină¹¹ care se chema Minotaur, adică jumătate taur, de la mijloc în sus, și jumătate om, de la brâu în jos. Și era atât de răutăcioasă și de groaznică, încât oamenii de-acolo nu puteau trăi de răul ei. Vezi tu, spurcăciunea se hrănea cu carne de om.

Craiul Minos, dacă văzu așa, îl chemă pe un oarecare Dedal și-i dădu poruncă să-i facă jivinie un fel de grajd, unde să o țină. Meșterul Dedal se gândi și iar se gândi ce fel de grajd să facă, în care să-l închidă pe Minotaur. Apoi, luându-se după niște palate întortocheate pe care le văzuse în Egipt, scobi într-un munte de cremene¹² un sălaș numai bun pentru o astfel de fieră sălbatică.

⁹ A îndrug verzi și uscate = a spune fleacuri, nimicuri, minciuni.

¹⁰ (aici) Insulă.

¹¹ Animal sălbatic, fioros.

¹² Rocă dură, alcăuită din calcedonie, opal și quart; lovită cu un obiect de oțel, produce scânteie.

Și, tocmai când căscase gura să-l înghită ca pe un pui de vrabie, voinicul își aruncă buzduganul în gâtlejul Himerei. Plumbul, topindu-se în focul cel năprasnic, îi arse rărunchii și măruntaiile. Simțind usturimea, Himera incremeni ca trăsnită. Nimic din ea nu mai rămase nevătămat, ci totul se mistui și ea ajunse ca un buștean pârlit.

Oamenii locului născociră⁴² vorba că zeii au aşezat-o pe Himera în cer, dând numele ei unui stolișor de stele. Cu toate astea, povestea dăinuie și astăzi, iar cărturarii zic că este „o himeră” ceea ce nu se va întâmpla niciodată. Și, bunăoară, toate cele pe care le-ați auzit până acum de la mine, dragii moșului nepoți și nepoțele, să știți că himere au fost, sunt și vor fi.

⁴² A născoci = a inventa.

60

Fiii oamenilor aveau voie să ridice ochii asupra lor, deoarece Zeus își lăsase la o parte fulgerele, iar ceilalți zei veniseră și ei lipsiți de strălucirile care iau vederea, ca să fie de față la judecata dintre Poseidon și Atena.

Era acolo Apollo, cu lira de aur în mână și cu chipul său bland și luminos; dar ochii lui nu scăpărau scânteii, ca în clipele de mânie, iar sulița lui, de care nu se pot feri sufletele înșelătoare și limbile mincinoase, stătea rezemată de scaun. Alături de el era Artemis, fecioara care își petreceea zilele vânând fiarele sălbatice și jucându-se cu zânele Nimfe, prin stuful de pe malul râului Eurotas⁹⁰.

Lângă Zeus se afla Hermes, crainicul care, în adunări, vorbea în numele zeilor; sprinten și frumos, el ținea în mână caduceul, toagul său cu aripi prin care indeplinea poruncile tatălui său. Urmau Hefaistos, meșterul focului, și Hestia, zeița căminului, și Ares, zeiescul războinic, înnebunit după lupte, și Dionisos, cel obișnuit cu ospetele, și în sfârșit, Afrodita, gingașa zeiță răsărită din spuma mărilor.

În fața lor stăteau Atena și Poseidon, așteptând judecata lui Zeus. Atena ținea strâns în mâna stângă sulița ei cea nebiruită⁹¹ și, la mijlocul scutului său din piele de capră, ascuns în vederii muritorilor, era acel ingrozitor chip al Medusei, pe care niciun om nu-l poate privi fără să pice mort.

⁹⁰ Unul dintre cele mai mari răuri din provincia grecească Laconia, în care s-a aflat și cetatea Sparta.

⁹¹ Nebiruit = care nu a fost niciodată invins.

61